

«ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΟΔΟΣ»

Μεγάλη προετοιμασία, χωρίς προσδοκίες
Έπιστημονική Θεολογική Ημερίδα. Πειραιάς, Τετάρτη, 9 Μαρτίου 2016,
Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, Αΐθουσα «Μελίνα Μερκούρη»

Άρχιμ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, Προηγούμενος Ί. Μ. Μεγάλου Μετεώρου
Η συμμετοχή του κλήρου και του λαού.
Μία Πανορθόδοξη Σύνοδος χωρίς τό ὀρθόδοξο πλήρωμα

Σεβασμιώτατοι,
Άγιοι Καθηγούμενοι,
Άγιορείτικο λήμμα τῆς καλῆς ἀγιοπατερικῆς ὁμολογίας,
Σεβαστοί Πατέρες,
Όσιώτατοι Μοναχοί,
Όσιώτατες Γερόντισσες καί μοναχές
Έλλογιμώτατοι κύριοι Καθηγητές,
Άγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Μελετώντας κανείς τήν ἱστορία τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, διαπιστώνει ὅτι αὐτές συγκαλοῦνταν κάθε φορά πού κάποια αἵρεση ἀπειλοῦσε τήν ἀγιοπνευματική ἐμπειρία τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀλήθειας καί τήν ἔκφρασή της ἀπό τό Ἐκκλησιαστικό σῶμα.

Στούς ἀντίποδες αὐτῆς τῆς ἀγιοπατερικῆς παραδόσεως, ἡ μέλλουσα νά συνέλθει Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, δέν ὀριοθετεῖ τήν πίστη ἐναντι τῆς αἱρέσεως. Ἀντίθετα, μάλιστα, ἀμφισβητεῖ τήν αὐτοσυνειδησία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς Μίας, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, καθώς ἀναγνωρίζει ὡς «Ἐκκλησίες» καί τούς αἰρετικούς, παπικούς καί προτεστάντες. Νομιμοποιεῖ, δηλαδή, καί ἀναγνωρίζει θεσμικά τήν αἵρεση.

Άκριβῶς γιὰ τόν λόγο αὐτό, ὄχι μόνον δέν στηρίζεται στήν ἐμπειρία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, ἀλλά ἀντίθετα τήν ὑποβαθμίζει, τήν ὑποτιμᾷ, τήν περιοριτοποιεῖ καί τήν παραβλέπει. Ὑποβαθμίζει, ὑποτιμᾷ καί παραβιάζει τήν δογματική καί ἐκκλησιολογική συνείδηση τοῦ πιστοῦ λαοῦ, τόν ὁποῖο καί ἀποκλείει παντελῶς. Ὅπως πολύ εὐστοχα παρατηρεῖ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ: «Δέν θά ἦταν καθόλου ὑπερβολή νά λεχθεῖ ὅτι ἡ ἐπικείμενη Σύνοδος θά εἶναι μιά Πανορθόδοξη Σύνοδος χωρίς Ὁρθοδόξους»[1].

Ὑποβαθμίζει, δηλαδή, αὐτή ἡ Σύνοδος καί παραβλέπει ὅλη τήν ἐκκλησιαστική μας ἱστορία[2], ἡ ὁποία μᾶς διδάσκει ὅτι στά θέματα τῆς πίστεως ἦταν πάντοτε ἐνεργός ἡ συμμετοχή τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ[3]. Ἦταν, δηλαδή, πάντοτε ἐνεργός ἡ συμμετοχή τῶν κληρικῶν, τῶν μοναχῶν καί τῶν λαϊκῶν. Ὁ Ἅγιος Θεόδωρος Στουδίτης τονίζει κατηγορηματικά ὅτι: «Εἶναι ἐντολή τοῦ Κυρίου νά μή σιωπᾶμε ὅταν κινδυνεύει ἡ Πίστη... ὅταν πρόκειται γιὰ τήν πίστη, δέν μπορούμε νά ποῦμε· Ἐγώ ποιός εἶμαι; Εἶμαι ἱερέας; Ὁχι. Ἄρχοντας; Οὔτε. Στρατιώτης; Ἀπό ποῦ; Γεωργός; Οὔτε καί αὐτό. Εἶμαι φτωχός, ἐξασφαλίζοντας μόνο τήν καθημερινή μου τροφή. Δέν ἔχω λόγο, οὔτε ἐνδιαφέρον γιὰ τό θέμα αὐτό. Ἀλλοίμονο! Οἱ πέτρες θά κρᾶξουν, καί σύ μένεις σιωπηλός καί ἀδιάφορος;... Ὡστε ἀκόμα καί ὁ φτωχός τήν ἡμέρα τῆς κρίσεως δέν θά ἔχει καμμιά δικαιολογία, ἂν τώρα δέν μιλᾷ, γιατί θά κριθεῖ καί μόνο γι' αὐτό»[4].

Ὁ πιστός λαός τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ἔσχατος κριτής τῆς ὀρθότητος καί τῆς ἐγκυρότητος τῶν ἀποφάσεων ὁποιασδήποτε Συνόδου· εἶναι αὐτός, πού μέ τήν γρηγοροῦσα ἐκκλησιαστική καί δογματική του συνείδηση ἐπικυρώνει ἢ ἀπορρίπτει αὐτά πού ἀποφαίνονται οἱ Σύνοδοι. Ὅπως τονίζει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος: «...καί οἱ λαϊκοί εἶναι μάρτυρες τῆς ἀληθείας, εἶναι ποιμένες (ἐμμέσως) τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, εἶναι συνεργοί τῶν Ποιμένων, ἀκόμα συμμετέχουν ὡς σύμβουλοι στίς Οἰκουμενικές Συνόδους καί ἐπί πλέον δέχονται ἢ ἀπορρίπτουν τίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ὁ λαός (κλήρος καί λαϊκοί) δέν δέχθηκαν τήν ἔνωση τῶν «Ἐκκλησιῶν» πού ἐγινε στή Φερράρα-Φλωρεντία»[5].

Ὁ πιστός λαός τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ θεματοφύλακας καί ὑπερασπιστής τῆς ἀληθείας τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας· εἶναι αὐτός πού στέκεται πάντοτε τό ἀνάχωμα ἐναντία σέ κάθε ἀπόπειρα καινοτομίας· εἶναι αὐτός πού ἀνθίσταται σέ κάθε ἐπιχείρηση ἀλλοίωσης καί παραποίησης τῆς δογματικῆς ἀλήθειας· εἶναι αὐτός πού μένει ἀνύστακτος φρουρός τῆς παραδόσεώς μας.

Ὁ π. Γεώργιος Καψάνης σημειώνει σχετικά: «Ὅσον ἀφορᾷ δέ εἰς τήν διοίκησιν καί τήν διδασκαλίαν, ἡ συμμετοχή τοῦ λαοῦ εἶναι θεμελιώδης, ἐφ' ὅσον οὔτος, χαρισματοῦχος ὢν καί διδακτός Θεοῦ, ἀποτελεῖ μετά τοῦ κλήρου τήν ἀγρυπνοῦσαν συνείδησιν τῆς Ἐκκλησίας, ἣτις μαρτυρεῖ (κρίνει, διακρίνει, ἐγκρίνει καί ἀποδέχεται, ἢ κατακρίνει καί ἀπορρίπτει) τήν διδασκαλίαν καί τάς πράξεις τῆς ἱεραρχίας, ὡς ἀπεφάνθησαν καί οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ αὐτῶν τῆς 6^{ης} Μαΐου 1848».[6]

Ἡ Ἐγκύκλιος αὐτή τοῦ 1848 καταλήγει μέ τήν διακήρυξη ὅτι: «Παρ' ἡμῖν οὔτε Πατριάρχαι οὔτε Σύνοδοι ἐδυνήθησάν ποτε εἰσαγαγεῖν νέα, διότι ὁ ὑπερασπιστής τῆς θρησκείας ἐστὶν αὐτὸ τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἥτοι αὐτὸς ὁ λαός, ὁστίς ἐθέλει τὸ θρησκειοῦ αὐτοῦ αἰωνίως ἀμετάβλητον καὶ ὁμοειδὲς τῷ τῶν Πατέρων αὐτοῦ».[7]

Ὁ π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ, σχολιάζοντας τήν ἐγκύκλιο αὐτή, ἐξηγεῖ πῶς: «Τὸ ὅλο σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἐπαληθεύη, ἢ, γιὰ νά εἴμαστε πε-

ρισσότερο ακριβείς, τὸ δικαίωμα, καὶ ὄχι μόνο τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ τὸ καθῆκον τῆς «ἐπιβεβαιώσεως». Μ' αὐτὴν τὴν ἔννοια οἱ Πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς ἔγραψαν στὴ γνωστὴ Ἐγκύκλιο ἐπιστολὴ τοῦ 1848 ὅτι «ὁ λαὸς ὁ ἴδιος ἀπὸ μόνος του ὑπῆρξεν ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς θρησκείας»[8].

Αὐτὴ τὴν παρακαταθήκη μᾶς παρέδωσε ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία καὶ αὐτὴ ὀφείλουμε καὶ ἀγωνιζόμαστε νὰ διαφυλάξουμε[9]. Αὐτὴ τὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησιαστικὴ μας παράδοση ἐπιδιώκει νὰ ἀλλοιώσει ἢ μέλλουσα νὰ συνέλθει Σύνοδος. Ταυτόχρονα δέ, ἐπιδιώκει νὰ ἐπιβάλλει ἓνα συγκεντρωτικοῦ τύπου ἐπισκοποκεντρικὸ σύστημα λήψεως ἀποφάσεων, στηριζόμενο στὴ χρῆση τῆς ἐπισκοπικῆς αὐθεντίας, ὄχι ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἀγιοπνευματικῆς ἐμπειρίας καὶ χάριτος, ἀλλ' ὡς ἀπότοκο τοῦ ἀξιώματος (ex officio). Διαμορφώνεται, ἔτσι, ἓνα ἐκκοσμικευμένο ἐπισκοπικὸ κατεστημένο, πού ὄχι μόνον δέν μετέχει στὴν ἀγιοπατερικὴ ποιμαντικὴ φροντίδα καὶ τὴν διαμόρφωση ὀρθόδοξης καὶ ἀγιοπνευματικῆς δογματικῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὴν τορπιλίζει μὲ ἀλλότριες καὶ αἰρετίζουσες ἀπόψεις, ὥστε σιγά-σιγά, κατὰ τρόπο νεοεποχίτικο, νὰ ἀλλοιώσει τὴν σῶζουσα ἀλήθεια ἀπὸ δεδομένη σέ ζητούμενο καὶ ἐν τέλει σέ ἀμφισβητούμενο. Ἕνα κατεστημένο, φορέα καὶ ἐκφραστὴ μιᾶς ἐγκεφαλικῆς ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας, στοχαστικῆς καὶ ἀπνευματίστης, μιᾶς θεολογίας τῶν συνεδρίων, τῶν κλειστῶν ομάδων καὶ τῶν «ἡμετέρων», ἀποκομμένη ἀπὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸ σῶμα. Γι' αὐτὸ καὶ ἐπὶ χρόνια τοποθετοῦνται ὡς ἐκπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν τὰ ἴδια πάντοτε ἐπισκοπικὰ πρόσωπα. Λέτε ἀπὸ σύμπτωση; Φυσικὰ ὄχι.

Τὸ κατεστημένο αὐτὸ συμπληρώνεται καὶ συνεπικουρεῖται ἀπὸ ἓναν ὁμόκεντρο καὶ περιφερειακὸ κύκλο Πανεπιστημιακῶν Καθηγητῶν καὶ θεολόγων, καὶ ὄχι μόνον, πού ἐκφράζουν ἐπίμονα, ζηλωτικά καὶ ἀποκλειστικά τίς οἰκουμενιστικὲς ἀντιλήψεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ προάγουν τὸ διαβρωτικὸ οἰκουμενιστικὸ του ἔργο, λειτουργώντας ὡς προπομποὶ καὶ προοδοποιοὶ τοῦ στὴν ἐκπαίδευση, στὰ ΜΜΕ καὶ στὴν πληθώρα τῶν ἐπιστημονικῶν συνεδρίων, πού οἱ ἴδιοι διοργανώνουν.

Τὸ ἀντίθετο, ὅμως, μᾶς διασώζει ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας παράδοση, τὴν ὁποία μᾶς περιγράφει ἀνάγλυφα ὁ π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ: «... Ὁ ἐπίσκοπος πρέπει ν' ἀγκαλιάσει μέσα του ὅλη τὴν Ἐκκλησία· πρέπει νὰ ἐκδηλώσει, νὰ φανερώσει τὴν ἐμπειρία καὶ τὴν πίστι τῆς. Δέν πρέπει νὰ ὁμιλῇ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀλλὰ ἐν ὀνόματι τῆς Ἐκκλησίας, «ex consensu ecclesiae».[...] Τὴν πλήρη ἰκανότητα νὰ διδάσκη δέν τὴν ἔχει λάβει ὁ ἐπίσκοπος ἀπὸ τὸ ποίμνιό του, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ Χριστό, μέσω τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς. Ἄλλ' ἡ πλήρης αὐτὴ ἰκανότης, πού ἔχει δοθῆ σ' αὐτόν, εἶναι ἰκανότης τοῦ νὰ φέρῃ τὴ μαρτυρία τῆς καθολικῆς ἐμπειρίας τῆς Ἐκκλησίας. Περιορίζεται ἀπὸ τὴν ἐμπειρία αὐτὴν. Ἐπομένως, σέ ἐρωτήματα περὶ πίστεως, ὁ λαὸς πρέπει νὰ κρίνῃ ἀνάλογα μὲ τὴ διδασκαλία του. Τὸ καθῆκον τῆς ὑπακοῆς παύει νὰ ἰσχύῃ, ὅταν ὁ ἐπίσκοπος ξεφεύγῃ ἀπὸ τὸ καθολικὸ πρότυπο, ὁπότε ὁ λαὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸν κατηγορήσῃ ἀκόμη καὶ νὰ τὸν καθαιρέσῃ»[10].

Καὶ σέ ἄλλο σημεῖο συμπληρώνει: «Οἱ ἐπίσκοποι λοιπὸν ἐνεργοῦν ὡς οἱ ἀντιπρόσωποι συγκεκριμένων τοπικῶν ἐκκλησιῶν καὶ αὐτὲς οἱ ἴδιες οἱ ἐκκλησίες, ὀλόκληρη ἢ Ἐκκλησία ἐνεργεῖ ἐν τῷ προσώπῳ τους. Γι' αὐτὸ οἱ «ἀπολελυμένες» χειροτονίες (δηλαδὴ οἱ χειροτονίες χωρὶς τίτλο, χωρὶς ἀνάθεση ἔδρας, χωρὶς ἓνα ἰδιαίτερο ποίμνιο) ἀπαγορεύονται αὐστηρὰ (6^{ος} κανόνας τῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος)».[11] Δέν εἶναι τυχαῖο, ἄλλωστε, ὅτι ἡ ὅλη προπαρασκευὴ τῆς Μεγάλῆς Συνόδου στηρίχθηκε σέ μιὰ τεχνητὴ πλειοψηφία ἀποτε-

λούμενη, ως επί τό πλείστον, από Ίεράρχες του Οικουμενικού Θρόνου, πού ὄχι ἀπλά δέν ἐκπροσωποῦν τό ποιμνιό τους, ἀλλά οὔτε κἀν διαθέτουν ποιμνιο. Τό γεγονός αὐτό εἶχε ἀπό πολύ νωρίς στιγματίσει μέ τόν πιό ζωηρό τρόπο ὁ Μεγάλος Ἅγιος τῆς ἐποχῆς μας, ὁ Ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς, διακεκριμένος Δογματολόγος καί Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Βελιγραδίου. Ἐγραφε συγκεκριμένα ὁ Ἅγιος Ἰουστίνος: «...ποιόν ἀκριβῶς «ἀντιπροσωπεύουν» αἱ «ἀντιπροσωπεῖται» αὐταί εἰς τήν Γενεῦν καί ἀλλαχοῦ; Ποίας Ἐκκλησίας καί ποιόν λαόν τοῦ Θεοῦ ἐκπροσωποῦν; Ἡ ἐμφανιζομένη εἰς τό ἐξωτερικόν πλειονότης σχεδόν τῆς ἱεραρχίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ τόσον ἐπιμόνως ἐπιβάλλουσα ἑαυτήν εἰς ὅλας σχεδόν τάς πανορθόδοξους συνελεύσεις, ἀποτελεῖται κυρίως ἐκ τιτουλαρίων μητροπολιτῶν καί βοηθῶν ἐπισκόπων, ἄρα ἐκ ποιμένων ἄνευ ποιμνίου καί συνεπῶς ἄνευ τῆς συγκεκριμένης ποιμαντικῆς εὐθύνης ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί τοῦ θεόθεν ἐμπιστευθέντος εἰς αὐτούς ποιμνίου. Ὅθεν διερωτᾶται τις: ποιόν ἀντιπροσωπεύει, καί ποιόν θά ἀντιπροσωπεύῃ εἰς τήν μέλλουσαν νά συγκληθῆ Σύνοδος;»[12]

Διατρέχοντας, κανείς, τήν πορεία τῆς προπαρασκευῆς τῆς Μεγάλης Συνόδου, ἀνακαλύπτει πραγματικά ὅτι αὐτή στηρίχθηκε σέ μία σειρά ἀποκλεισμῶν, ἀποκρύψεων, ἄνωθεν ἐπιβολῶν καί συγκεντρωτικῶν τακτικῶν, κυρίως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, πού ἐξωτερικά μόνον παρουσιαζόταν ὡς πανορθόδοξη ἀπόφαση[13]. Αὐτή ἡ συγκεντρωτική τακτική ἐκφράζεται καί στό Κείμενο «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρός τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον», ὅπου προβάλλεται ἡ ἄποψη ὅτι: «ἡ διατήρησις τῆς γνησίας ὀρθοδόξου πίστεως διασφαλίζεται μόνον διά τοῦ συνοδικοῦ συστήματος, τό ὁποῖον ἀνεκάνθεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπετέλει τόν ἀρμόδιον καί ἔσχατον κριτήν περί τῶν θεμάτων τῆς πίστεως».

Σύμφωνα μέ τόν Καθηγητή κ. Δημήτριο Τσελεγγίδη, μέ τόν τρόπο αὐτό: «... ἡ Μέλλουσα νά συνέλθῃ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος προδικάζει τό ἀλάθητο τῶν ἀποφάσεων της...»[14]. Καί ὅπως ὀρθά παρατηρεῖ ὁ Μητροπολίτης Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος, ἡ ἄποψη αὐτή «ἐκφεύγει τῆς ἀληθείας, καθότι στήν ἐκκλησιαστική ἱστορία πολλές σύνοδοι ἐδίδαξαν καί ἐνομοθέτησαν λανθασμένα καί αἰρετικά δόγματα καί ὁ πιστός λαός τίς ἀπέρριψε καί διεφύλαξε τήν ὀρθόδοξη πίστη καί ἐθριάμβευσε τήν Ὁρθόδοξη Ὁμολογία. Οὔτε σύνοδος ἄνευ τοῦ πιστοῦ λαοῦ, τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε λαός ἄνευ συνόδου Ἐπισκόπων μποροῦν νά θεωρήσουν ἑαυτούς σῶμα Χριστοῦ καί Ἐκκλησίαν Χριστοῦ καί νά ἐκφράσουν σωστά τό βίωμα καί τό δόγμα τῆς Ἐκκλησίας»[15].

Παρά τήν ἐξαιρετικά χρονοβόρα διαδικασία προπαρασκευῆς τῆς, ἡ μέλλουσα νά συνέλθῃ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος δέν διεκδίκησε καί δέν ἀπέκτησε ποτέ τό παραμικρό ἔρεισμα στόν πιστό λαό, στό ὀρθόδοξο πλήρωμα. Ἀντίθετα κράτησε σέ πλήρη ἀπομόνωση καί ἀπόλυτα ἀπληροφόρητους τοὺς ὀρθοδόξους πιστούς, τοὺς κληρικούς, τοὺς μοναχοὺς, ἀκόμη καί αὐτούς τοὺς Ἐπισκόπους. Τά Κείμενα μάλιστα πού θά περιλαμβάνει δέν ἐγκρίθηκαν ποτέ ἀπό τίς Σύνοδους τῶν Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Εἶναι, ἄλλωστε, χαρακτηριστικό ὅτι στηρίχθηκε σέ καινοφανεῖς μεθόδους καί πρακτικές, ὅπως ἡ γιά πρώτη φορά στήν ἐκκλησιαστική ἱστορία, καθιέρωση τῆς Συνάξεως τῶν Προκαθημένων.

Εὐθύνη, ὅμως, γιά ὅλα αὐτά δέν ἔχουν μόνον αὐτοί πού ἐπιχειροῦν νά τά ἐπιβάλουν, ἀλλά καί αὐτοί πού τά ἀνέχονται καί τά νομιμοποιοῦν εἴτε μέ τήν ἀδιαφορία τους εἴτε μέ τήν ἔνοχη σιωπή τους εἴτε μέ τήν χλιαρή καί γιά τοὺς τύπους μόνον ἀντίδρασή τους. Τό γεγονός αὐτό εἶχε τονισθεῖ μέ τόν πλέον ἐμ-

φατικό τρόπο και από τον Άγιο Ιουστίνο Πόποβιτς (τό κείμενο θά συμπεριληφθεῖ στά πρακτικά)[16].

Ἡ ἴδια ἀκριβῶς παθογένεια παρουσιάζεται καί μέ ἀρκετούς ἀπό τούς ἀντιπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι διαπνέονται ἀπό οἰκουμενιστικές ἀντιλήψεις. Τίς ἀντιλήψεις αὐτές ἐκφράζουν στούς διαχριστιανικούς διαλόγους, στό ΠΣΕ, ἀλλά τίς μεταφέρουν καί στίς Προσυνοδικές Ἐπιτροπές, πού μᾶς ἀφορᾷ ἐν προκειμένῳ, χωρίς αὐτές νά ἔχουν ἐγκριθεῖ ποτέ ἀπό τήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας. Θά πρέπει ἐδῶ νά σημειώσουμε ὅτι ἐπί δεκαετίες τώρα τηρεῖται ἀπό τήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μία παράξενη ὅσο καί παράδοση τακτική ἀναφορικά μέ τούς οἰκουμενικούς διαλόγους καί τήν Πανορθόδοξη Σύνοδο.

Ὅπως τονίζει ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος: «*Σήμερα γίνονται πολλοὶ Διάλογοι τῆς Ἐκκλησίας μας μέ ἄλλες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, μέ ἄλλες Ὁμολογίες καί ἄλλες Ὁρησκεῖες. Εἶναι δυνατὸν ἡ Ἱεραρχία νά μὴν ἐνημερώνεται, οἱ Ἱεράρχες νά μὴν ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τους καί νά μὴ καθορίζουν τήν στάση τους ἀπέναντί σέ αὐτές; Καθὼς ἐπίσης εἶναι δυνατὸν ὁ λαὸς νά παραμένῃ στὴν ἄγνοια, νά μὴν ἐνημερώνεται ἐπαρκῶς;*»[17]

Τό ἴδιο διερωτώμεθα καί μεῖς: εἶναι δυνατόν; Εἶναι δυνατόν, ἐνῶ βρίσκονται σέ ἐξέλιξη καί παραμένουν ἀνοικτά τόσα οὐσιαστικά ζητήματα, ἡ Ἱεραρχία νά μὴν ἀσχολεῖται κἂν μέ αὐτά; Ὁ Καθηγητής κ. Δημήτριος Τσελεγγίδης, σέ πρόσφατη ἐπιστολή του πρὸς τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀναφέρει ὅτι γιά διάστημα πενήντα περίπου ἐτῶν ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας μας δέν ἔχει ἀσχοληθεῖ μέ δογματικά ζητήματα!

Εὐλογα, λοιπόν, ἀνακύπτουν μία σειρά ἀπὸ ἐρωτήματα. Γιατί τελικά δέν ἀσχολεῖται μέ δογματικά θέματα ἡ Ἱεραρχία; Γιατί δέν ἐνημερώνονται οἱ Ἐπίσκοποι μας γιά τήν πορεία τῶν οἰκουμενικῶν διαλόγων; Γιατί δέν τοποθετοῦνται πάνω στά ζητήματα αὐτά; Γιατί κρατοῦν σέ ἄγνοια τόν λαό τοῦ Θεοῦ; Τί κρύβεται πίσω ἀπὸ αὐτή τήν συστηματική ἐπιχείρηση συσκότισης καί ἀποπροσανατολισμοῦ; Ποιός καί γιατί τήν ἐπιβάλλει; Ποιοί καί γιατί τήν ἀνέχονται καί γιατί τήν νομιμοποιοῦν μέ τήν ἀνοχή καί τήν σιωπή τους;

Τό Ἀνακοινωθέν τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 2009 ἀναφέρεται στό Κείμενο τῆς Ραβέννας καί στούς διμερεῖς διαλόγους μέ τούς παπικούς καί σημειώνει χαρακτηριστικά: «*Τό κείμενο τῆς Ραβέννας καί τό κείμενο πού πρόκειται νά συζητηθεῖ στὴν Κύπρο τελοῦν ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ἀναφορᾶς καί ἐγκρίσεως τους ἀπὸ τίς κατὰ τόπους Ἀυτόκεφαλες Ἐκκλησίες, ἐπομένως καί ἀπὸ τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, Συνοδικῶς διασκεπτομένης. Αὐτό πρακτικῶς σημαίνει ὅτι δέν θά ὑπάρξουν τετελεσμένα γεγονότα, χωρίς Συνοδική Ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας. Οἱ Ἱεράρχες εἶναι φύλακες τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως, ὅπως ὁμολόγησαν κατὰ τήν εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία τους*»[18].

Ὅπως, ὅμως, ἀποδεικνύεται, οἱ φύλακες παραμένουν συστηματικά ἀπληροφόρητοι σχετικά μέ ὅλα αὐτά. Καί ἀναρωτιώμαστε, ἂν οἱ Ἐπίσκοποι, πού εἶναι οἱ φύλακες τῆς πίστεως, ἔχουν ἄγνοια γιά τόσο σοβαρά ζητήματα, τότε ποιόν θά ἐμπιστευτεῖ ὁ λαός, ποιόν θά ἀκολουθήσει; Καί διερωτώμεθα ἐπίσης, αὐτή ἡ ἄγνοια εἶναι ἐκούσια ἢ τεχνητή καί ἐπιβαλλομένη ἀπὸ ἐξωσυνοδικά καί ξένα κέντρα; Μήπως μέ τόν τρόπο αὐτό ὁδηγοῦν τελικά τόν πιστό λαό στό νά μὴν ἐμπιστευτεῖται τήν Διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας;

Τελικά, ποιὰ εἶναι ἡ διαδικασία ἐγκρίσεως τῶν Κειμένων τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Διαλόγου μέ τούς Παπικούς; Ἐχουν συζητηθεῖ ἢ ὄχι τά κείμενα αὐτά στὴν Ἱεραρχία; Τό Κείμενο τῆς Ραβέννας ἐκδόθηκε τό 2007. Δύο χρόνια μετά, τό

2009, στό Άνακοινωθέν τῆς Ἱεραρχίας ἀναφέρεται ὅτι θά ὑπάρξει ἀπόφαση «ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, Συνοδικῶς διασκεπτομένης» κι ὅτι «Αὐτό πρακτικῶς σημαίνει ὅτι δέν θά ὑπάρξουν τετελεσμένα γεγονότα, χωρίς Συνοδική Ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας». Ἐκτοτε παρήλθαν ἄλλα ἑπτά ἔτη (συμπληρώνεται δηλαδή μιά δεκαετία ἀπό τήν ἔκδοση τοῦ Κειμένου) καί ἡ ἀναμενόμενη ἀπόφαση ἀκόμη δέν ἐλήφθη. Μήπως ἡ ἀποφυγή Συνοδικῆς Ἀπόφασης ἐξυπηρετεῖ τά γνωστά κέντρα πού ἀναφέραμε, ὥστε νά ἰσχυρίζονται ἢ καί νά θεωροῦν ὅτι τά κείμενα αὐτά ἔγιναν δεκτά σιωπηρῶς ἀπό τήν Ἐκκλησία μας;

Σέ ἀνάλογα τετελεσμένα γεγονότα στηρίζεται, ἄλλωστε, ὅλη ἡ ἐξέλιξη τοῦ διαλόγου μέ τούς παπικούς. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ἡ Συνέλευση τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Διαλόγου στό Βalamand τό 1993, στήν ὁποία ἀρνήθηκαν νά λάβουν μέρος ἕξι Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες (τῶν Ἱεροσολύμων, τῆς Σερβίας, τῆς Βουλγαρίας, τῆς Γεωργίας, τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Τσεχίας καί Σλοβακίας) διαμαρτυρόμενες γιά τίς προκλήσεις τῶν Οὐνιτῶν. Μέ τό ἀπαράδεκτο καί προδοτικό Κείμενο πού ἐκδόθηκε στό Βalamand ἀναγνωρίζονται ἡ ἱερωσύνη καί τά μυστήρια τῶν παπικῶν, ἀμνηστεύεται ἡ Οὐνία καί τῆς προσδίδεται ἐκκλησιαστικότητα μέ τό νά συμμετέχει μάλιστα ἰσότιμα στούς διεξαγομένους διαλόγους Παπικῶν-Ὁρθοδόξων. Τό κείμενο, ὅμως, αὐτό συνεχίζει νά γίνεται ἀποδεκτό στό πλαίσιο τοῦ διαλόγου, παρά τίς τεράστιες ἀντιδράσεις πού προκάλεσε καί συνεχίζει νά προκαλεῖ. Κάθε νέα Συνέλευση τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς θεωρεῖ ὡς δεδομένα ὅσα ἀποφασίστηκαν καί συμπεριλήφθηκαν στά κείμενα πού ἐκδόθηκαν ἀπό τίς προηγούμενες Συνελεύσεις, ἀνεξάρτητα ἀπό τό ἂν ἔχουν τήν ἀπαιτούμενη συνοδική ἔγκριση τῶν Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ὅλη ἡ πορεία, ἄλλωστε, τῶν οἰκουμενικῶν διαλόγων χαρακτηρίζεται ἀπό μία ἔντονη ἀδιαφάνεια καί ἀπό μία ἐνορχηστρωμένη προσπάθεια δημιουργίας καί ἐπιβολῆς ἀνάλογων τετελεσμένων. Τό γεγονός αὐτό προδίδει τήν τήρηση καί ἐφαρμογή συγκεκριμένων σχεδιασμῶν καί προειλημμένων ἀποφάσεων.

Κάτι ἀνάλογο ἰσχύει καί μέ τίς ἀποφάσεις τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν καί μέ τά τελευταῖα ἀπαράδεκτα καί ἀντορθόδοξα Κείμενα τοῦ Πόρτο Ἀλέγκρε (2006) καί τοῦ Πουσάν (2013). Τά κείμενα αὐτά ἀνατρέπουν ὅλη τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία, ἀφοῦ ἀναφέρουν ὅτι: *«Κάθε ἐκκλησία (σημ. πού συμμετέχει στό Π.Σ.Ε.) εἶναι ἡ Ἐκκλησία καθολική καί ὄχι ἀπλᾶ ἓνα μέρος της. Κάθε ἐκκλησία εἶναι ἡ Ἐκκλησία καθολική, ἀλλά ὄχι στήν ὁλότητά της. Κάθε ἐκκλησία ἐκπληρώνει τήν καθολικότητά της ὅταν εἶναι σέ κοινωνία μέ τίς ἄλλες ἐκκλησίες»*[19]. Ὡ τῆς παραφροσύνης!

Εἶναι δυνατόν νά γίνονται ἀποδεκτά τέτοια κείμενα; Πότε ἐγκρίθηκαν ἀπό τήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας; Πότε τά ἐπικύρωσε καί τά ἐπιβεβαίωσε μέ τήν ἔγκρισή του τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας; Ποιόν ἐκπροσωποῦσαν αὐτοί πού τά συνυπέγραψαν ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος; Ποιόν ἐνημερώνουν καί σέ ποιόν λογοδοτοῦν; Καί αὐτό συνιστᾷ ἓνα γενικώτερο ἐρώτημα γιά τά κριτήρια μέ τά ὁποῖα ἐπιλέγονται καί ὀρίζονται οἱ Ἐπίσκοποι καί καθηγητές - ἀντιπρόσωποι στό ΠΣΕ καί στούς διμερεῖς διαλόγους. Ὑπάρχει ἀξιολόγηση τοῦ ἔργου τους καί πῶς ἀποτιμᾶται αὐτό;

Δημιουργεί αρνητική έντύπωση και προκαλεί τό ὀρθόδοξο αἴσθημα τοῦ πιστοῦ λαοῦ ἢ πάγια τακτική τῆς Συνόδου νά ἐπιλέγει, ὡς ἀντιπροσώπους της στοὺς διαλόγους, Ἐπισκόπους καί Καθηγητές μέ δεδομένες καί ἐκπεφρασμένες οἰκουμενιστικές ἀντιλήψεις. Χαρακτηριστικά παραδείγματα ἀποτελοῦν οἱ Μητροπολίτες Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος καί Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος. Παρακαλοῦμε καί ἓν τι νί μέτρῳ ἀπαιτοῦμε ἡ Ἱερά Σύνοδος νά ὀρίσει νέους ἀντιπροσώπους, ἐκκλησιαστικούς ἄνδρες μέ γενναῖο καί ὀρθόδοξο ὀμολογιακό φρόνημα, πού δέν θά προέρχονται ἀπό τοὺς γνωστούς οἰκουμενιστικούς καί φιλοπατριαρχικούς κύκλους. Νά ὀρίσει νέους ἐκπροσώπους, πού θά ἐνημερώνουν τήν Ἱερά Σύνοδο καί τό ὀρθόδοξο πλήρωμα καί δέν θά μεταφέρουν τίς προσωπικές τους ἀπόψεις, ἀλλά αὐτές πού θά λαμβάνονται ἐπίσημα ἀπό τά ἀρμόδια ὀργανα τῆς Ἐκκλησίας μας.

Αὐτό, ὄμως, πού συνιστᾶ τόν μεγαλύτερο κίνδυνο εἶναι ὀτι οἱ οἰκουμενιστικές αὐτές ἀντιλήψεις καί ἀποφάσεις ἐπιχειρεῖται τώρα νά ἐπιβληθοῦν μέσω τῆς Μεγάλης Συνόδου καί νά λάβουν παναρθόδοξο κῦρος καί ἰσχύ. Πρόκειται ὀλοκάθαρα γιά μιά ἀπροκάλυπτη ἐπιχείρηση θεσμικῆς νομιμοποίησης τῶν αἰρέσεων ἐρήμην τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ τελευταία ἔκτακτη Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας (8-10 Μαρτίου 2016) ἀσχολήθηκε περισσότερο μέ τά διαδικαστικά ζητήματα τῆς Μεγάλης Συνόδου παρά μέ τήν οὐσία τῶν θεμάτων καί τοῦ περιεχομένου της. Ἐνῶ ἀπομένουν ἐλάχιστοι μῆνες γιά τήν σύγκληση τῆς Συνόδου, δέν παρέχεται καμμία ἐνημέρωση γιά τό ποιά στάση θά τηρήσει ἡ Ἐκκλησία μας σ' αὐτή, δέν ἔχει ἐκδοθεῖ καμμία ἐνημερωτική συνοδική ἐγκύκλιος, δέν ἔχει κανείς Μητροπολίτης ἀπευθυνθεῖ στό ποίμνιό του γιά νά τό ἐνημερώσει καί νά λάβει τήν γνώμη του. Φωτεινή ἐξαίρεση, βεβαίως, οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες, πού βρίσκονται σήμερα ἐδῶ καί μερικοί ἀκόμη πού ἔχουν ἀναλάβει αὐτή τήν τόσο σημαντική πρωτοβουλία ἐνημέρωσης τοῦ λαοῦ, γιά τήν ὀποία τοὺς εὐχαριστοῦμε θερμά. Προσβλέπουμε δέ καί στήν ἀγιοπατερική συμβολή τους, τόσο στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, πού πρόκειται νά συγκληθεῖ γιά τό θέμα αὐτό, ὄσο καί στήν ἀμετακίνητη ὀμολογιακή τους στάση στήν μέλλουσα Σύνοδο, ἐφ' ὄσον θέλει καί ἐπιτρέψει τελικά ὀ Θεός νά γίνει.

Ἐχοντας φτάσει πλέον στήν τελική εὐθεία πρὸς τήν Μεγάλη Σύνοδο, οἱ πρωτεργάτες καί ὑποστηρικτές της ἐπιχειροῦν, μέ ὀποιοδήποτε τίμημα, νά ὀλοκληρώσουν καί νά ἐπιβάλουν ὄσα σχεδίαζαν ἐπί 100 ὀλόκληρα χρόνια, πού διήρκεσε ἡ προπαρασκευή της. Κι αὐτό, γιάτί θεωροῦν τήν σύγκλησή της, ἔστω καί ἀποψιλωμένη στή θεματολογία της, ὡς μοναδική εὐκαιρία γιά τό ἓνα καί τό μείζον γι' αὐτούς, καί γιά τήν συγκεκριμένη αὐτή χρονική στιγμή, νά προσδώσουν, δηλαδή, ἐκκλησιαστικότητα στίς αἰρέσεις.

Ἐ συνολικός, ὄμως, σχεδιασμός τῶν γνωστῶν κέντρων, στά ὀποία προαναφερθήκαμε, περιλάμβανει καί ἄλλους τομεῖς καί πραγματοποιεῖται, ὄπως ἀποδεικνύουν τά γεγονότα, σταδιακά καί μέ στοχευμένες ἐπιλογές.

Ἐ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἐξέδωσε πρόσφατα ἐγκύκλιο (314/20-3-2016), μέ τήν ὀποία ἐπισημαίνει ὀτι ἡ Σύνοδος αὐτή ἀποτελεῖ τό πρῶτο βῆμα καί ὀτι «*μετ' οὐ πολὺ*» θά ἀκολουθήσουν καί ἄλλες ἀνάλογες. Εἶναι μάλιστα χαρακτηριστική ἡ ἀναφορά τῆς πατριαρχικῆς ἐγκυκλίου ὀτι τά κείμενα δημοσιοποιοῦνται πρὸς τό ποίμνιο «*καί πρὸς ἔκφρασιν τῆς γνώμης του καί τῶν προσδοκιῶν του ἀπό τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Σύνοδον*» κι αὐτό προφανῶς μετά τίς ἔντονες ἀντιδράσεις πού διατυπώθηκαν ἀπό Ἐπισκόπους, κληρικούς, μοναχοὺς καί λαϊκοὺς γιά τίς ἀντορθόδοξες θέσεις τῶν κειμένων, τήν κατάλυση τῆς συνοδικότητας καί τόν ἀποκλεισμό τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος.

Γιά αυτές, λοιπόν, τής Συνόδους, πού προγραμματίζεται νά ακολουθήσουν, υπάρχουν μία σειρά από θέματα, τά όποια προετοιμάζονται μεθοδευμένα. Όπως μάς διδάσκει ή ιστορία, οί θρησκευτικές εξέλιξεις ακολουθοῦν, πολλές φορές, ή καί υπαγορεύονται, από πολιτικές καί ποικίλες άλλες σκοπιμότητες καί υπακούουν σέ διεθνείς συσχετισμούς καί ισορροπίες. Εἶναι, ἄλλωστε, γνωστό ὅτι από τήν ἐποχή ἀκόμη τοῦ Ψυχροῦ Πολέμου οί δυτικές δυνάμεις, ὑπό τήν ἡγεμονία τῶν ΗΠΑ, παρέχουν τήν ὑποστήριξή τους στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί τήν πάγια ἀξίωσή του γιά τήν ἐγκαθίδρυση τοῦ πρωτείου του στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Μέ τόν τρόπο αὐτό ἐπιδιώκουν τήν ἐξουδετέρωση τοῦ ρωσικοῦ παράγοντα ἐπιρροῆς στήν Ὁρθόδοξη Ἀνατολή.

Σέ θεολογικό ἐπίπεδο ή ἐπιδίωξη αὐτή ἐκδηλώνεται μέ τήν προσπάθεια γιά τήν ἐπιβολή ἑνός «Πρώτου» καί στήν Ὁρθοδοξία, ὁ ὁποῖος θά ἐγγυᾶται καί θά ἐξασφαλίζει τήν διατήρηση τῶν ἀπαιτούμενων ισορροπιῶν. Αὐτός εἶναι καί ὁ λόγος γιά τόν ὁποῖο τό ὅλο ζήτημα προβάλλεται συστηματικά ἀπό κορυφαίους ἐκπροσώπους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Στό πλαίσιο αὐτό ἐντάσσεται καί ή προσπάθεια γιά τήν ἀποδυνάμωση καί τήν ὑπονόμευση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί οί πιέσεις πού φαίνεται νά ἀσκοῦνται -ἀπό τά γνωστά πάντοτε κέντρα- γιά τήν αὐτονόμηση τῶν Νέων Χωρῶν καί τήν ὑπαγωγή τους στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο. Αὐτό εἶναι πιθανόν νά ἐπιτευχθεῖ μέ τόν προωθούμενο χωρισμό Κράτους-Ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος φημολογεῖται, ή μέ κάποιον ἄλλο τρόπο, πού θά ἐπιλεγεῖ.

Ἡ ἐπιβολή τῆς κυριαρχίας ἑνός «Πρώτου» καί στήν Ὁρθοδοξία γίνεται μέ βάση τά παπικά πρότυπα, δηλαδή ὄχι ὡς πρωτεῖο τιμῆς μεταξύ ἴσων, ἀλλά ὡς πρωτεῖο ἐξουσίας, ὡς Πάπα τῆς Ἀνατολῆς. Προετοιμάζεται δέ ἤδη καί προβάλλεται μέσω τῆς ἀντορθόδοξης διδασκαλίας «περί προσώπου» τοῦ Μητροπολίτη Περγάμου Ἰωάννη, ἀπό τήν ὁποία ἐμφορεῖται τό Κείμενο «*Ἡ ἀποστολή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ*» (Κείμενο 1), καθώς καί ἀπό ἄλλα ἐπιφανῆ στελέχη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (π.χ. ὁ Μητροπολίτης Προύσσης Ἐλπιδοφόρος)

Ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος στίς «*Παρατηρήσεις γιά τήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο κατά τήν Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*» σημειώνει γιά τό συγκεκριμένο ζήτημα: «*Ἡ ὅλη προβληματική περί τοῦ προσώπου ἀποτελεῖ, χωρίς νά κινδυνολογῶ, μιᾶ ἀίρεση, συνέχεια τοῦ ἀρειανισμοῦ, τοῦ μονοθελητισμοῦ καί εἶναι ἐπηρεασμός ἀπό τήν ὑπαρξιστική φιλοσοφία τοῦ Κίρκεγκαρντ, τοῦ Μαρσέλ, τοῦ Σάρτρ καί τόν γερμανικό ἰδεαλισμό τοῦ Χάϊντεγκερ*»[20]. Πρόσφατα μάλιστα δημοσίευσε πολυσέλιδη, ἐμβριθῆ καί ἀπόλυτα τεκμηριωμένη θεολογική μελέτη, στήν ὁποία καταδεικνύει ὅτι ή θεολογία «περί προσώπου» τοῦ Μητροπολίτη Περγάμου εἶναι ἀνορθόδοξη καί ἀπορριπτέα.

Ἀπό τήν μέλλουσα Σύνοδο ἐπαπειλεῖται, ἐπίσης, ή ἐπιβολή κυρώσεων εἰς βάρος ὄσων ὀρθοδόξων θά ἀντιδράσουν, ὅπως ὀφείλουν, σέ πιθανές ἀντορθόδοξες ἀποφάσεις τῆς Συνόδου. Τό ἴδιο τό Κείμενο, ἄλλωστε, «*Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρός τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον*» καί στό ἄρθρο 22, ἀσκεῖ προληπτική λογοκρισία καί ἐπιχειρεῖ νά φιμώσει ἐκ τῶν προτέρων κάθε ὀρθόδοξη ἀντίρρηση σέ ἀντορθόδοξες ἀποφάσεις τῆς Συνόδου: «*Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία θεωρεῖ καταδικαστέαν πᾶσαν διάσπασιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ὑπό ἀτόμων ἢ ομάδων, ἐπί προφάσει τηρήσεως ἢ δῆθεν προασπίσεως τῆς γνησίας Ὁρθοδοξίας*».

Δίκαια, λοιπόν, διερωτᾶται ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος: «*Δηλαδή, ἂν τελικῶς ληφθοῦν ἀπό τήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλη-*

σίας αποφάσεις, τίς όποϊες οί Άρχιερεΐς, οί μοναχοί καί θεολόγοι τίς άγνοοϋν, καί οί όποϊες άντιβαίνουν σέ πατερικές θέσεις, θά έχουν ευθύνη καί θά υπόκεινται σέ κρίσεις καί κατακρίσεις, άν άρνηθοϋν νά τίς εφαρμόσουν;»[21]. Κινδυνεύουν, δηλαδή, νά χαρακτηρισθοϋν ως αίρετικοί όσοι όρθοδοξοϋν καί παραμένουν «έπόμενοι τοίς άγίοις Πατράσι».

Ένώπιον αύτοϋ του κινδύνου βρισκόμαστε σήμερα. Αύτή εΐναι ή αλήθεια. Αύτή εΐναι ή πραγματικότητα. Χρέος μας ήταν νά σās τήν παρουσιάσουμε χωρίς ύπεκφυγές, χωρίς περιστολές, χωρίς φόβο καί χωρίς άναστολές. Καταδικάζουμε άπερίφραστα καινοφανείς θεωρίες καί ενέργειες πού στρέφονται κατά τής όρθοδόξου πίστεως μας. Καταδικάζουμε τούς έμπνευστές καί ύποκινητές τών ένεργειών αύτων, καθώς καί όλους αύτούς, πού μέ τήν αδράνεια καί τήν όλιγωρία τους τούς άνέχονται καί τούς νομιμοποιοϋν είτε εΐναι Πατριάρχες είτε Άρχιεπίσκοποι είτε Έπίσκοποι είτε Πανεπιστημιακοί Καθηγητές είτε όποιοιδήποτε άλλοι. Έως πότε θά γινόμαστε συνένοχοι μέ τήν σιωπή μας; Έως πότε θά παραμένουμε θεατές τής άλλοτρίωσης τής ίδιας τής όρθόδοξης αύτοσυνειδησίας μας; Έως πότε θά παραμένουμε χειροκροτητές όσων έκχωροϋν τά άγια καί ιερά τής πίστεως μας στους αίρετικούς; Ό κλοιός έχει στενέψει πλέον επικίνδυνα καί οί εξέλιξεις εΐναι ραγδαίες καί μποροϋν νά άποβοϋν τραγικές γιά τό όρθόδοξο πλήρωμα. Εΐναι όλοφάνερη πλέον ή συστηματική καί στοχευμένη προσπάθεια θεσμικής νομιμοποιήσεως του παναιρετικού, κατά τόν Άγιο Ιουστΐνο Πόποβιτς, οίκουμενισμού καί ή δημιουργία μιās άλλοιωμένης όρθοδόξου αύτοσυνειδησίας.

Άδελφοί, έσήμανε ή ώρα. Όχι πιά άλλη όλιγωρία. Όχι πιά άλλη αδράνεια. Όχι πιά άλλη ένοχη σιωπή. Άπαιτείται έγρήγορη καί ένεργοποίηση. Άπαιτείται άντίσταση καί άντίδραση. Άς μελετήσουμε, άς ένημερωθοϋμε, άς ένημερώσουμε καί τούς άδελφούς μας, άς έκφράσουμε τίς άνησυχίες καί τίς ένστάσεις μας στους ύπευθύνους. Άς εΐμαστε έτοιμοι γιά όποιαδήποτε θυσία χρειασθεΐ - άκόμη κι αύτής τής ζωής μας - γιά τήν όρθόδοξη πίστη μας. Άς προσευχηθοϋμε νά φωτίσει ό Θεός όσους λαμβάνουν τίς αποφάσεις, όλο τόν όρθόδοξο λαό καί έμάς, ώστε νά πράξουμε τά θεάρεστα καί τά πρέποντα.

Άκόμη καί άν δέν άποφευχθεΐ ή σύγκληση τής Συνόδου αύτής (πού τό ευχόμαστε), θά πρέπει νά προσευχόμαστε καί νά ευχόμαστε μέ πόνο καρδιάς καί μέ πνεϋμα μετάνοιας καί ταπείνωσης νά κυριαρχήσει ή χαρισματική παρουσία του Άγίου Πνεύματος στην Έκκλησία μας. Όπως τονίζει ό Καθηγητής κ. Τσελεγγίδης: «Στά δογματικά θέματα, ως γνωστόν, ή αλήθεια δέν βρίσκεται στην πλειονοψηφία τών Συνοδικών Άρχιερέων. Η αλήθεια καθεαυτήν εΐναι πλειοψηφική, γιατί στην Έκκλησία ή αλήθεια εΐναι Υποστατική πραγματικότητα»[22].

Η Αλήθεια εΐναι ό ίδιος ό Χριστός. Γι' αυτό καί ένας άκόμη, όταν τήν έκφράζει, αύτή πλειοψηφεΐ έναντι όλων τών άλλων, όσοι κι άν εΐναι αύτοί.

Άδελφοί,

Η νίκη τής Όρθοδοξίας μας, μέ τήν βοήθεια του Θεοϋ, τής Κυρίας μας Θεοτόκου καί τών Αγίων μας, θά εΐναι βεβαία.

Ό Χριστός μας θά νικήσει.

Ό Χριστός μας θά αναδείξει τήν Αλήθεια.

Ό Χριστός μας θά φυλάξει καί τήν Αγία μας Έκκλησία καί τήν φιλάτη πατρίδα μας. Αμήν.

[1] Μητροπολίτη Πειραιῶς Σεραφεῖμ, Ἐπιστολή πρὸς τὴν Ἱερά Σύνοδο, 2-3-2016

[2] Αναφέρουμε, μόνο, ἀντιπροσωπευτικά τὸ γνωστὸ καὶ χαρακτηριστικὸ περιστατικὸ κατὰ τὴν περίοδο τῆς πατριαρχείας τοῦ μονοφυσίτη Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Τιμοθέου Α΄ (511-518) καὶ τοῦ ὀρθόδοξου Πατριάρχου Ἰωάννη, ποὺ τὸν διαδέχτηκε, γιὰ τὴν διαγραφή ἀπὸ τὰ Δίπτυχα τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὀνόματος τοῦ μονοφυσίτη Πατριάρχου Ἀντιοχείας Σεβήρου. Οἱ πιστοί, παρά τίς συμβιβαστικές καὶ καθησυχαστικές προτάσεις τοῦ Πατριάρχου ἐπέμεναν καὶ ἀπαιτοῦσαν: «Σεβήρον τὸν Ἰούδα ἐξω βάλε... Εὐφήμιον καὶ Μακεδόνιον τῇ Ἐκκλησίᾳ. Τὰ συνοδικὰ εἰς Ρώμην ἄρτι ἀπέλθωσιν... Εὐφημίου καὶ Μακεδονίου τὰ ὀνόματα ἄρτι ταγῆ... τὰς τέσσαρας συνόδους τοῖς διπτύχοις. Λέοντα τὸν ἐπίσκοπον Ρώμης τοῖς διπτύχοις... τὰ δίπτυχα τῷ ἄμβωνι... τὰ δίπτυχα ἄρτι φέρε...». [Μετάφραση: «Σεβήρον τὸν Ἰούδα διάγραψέ τον (ἀπὸ τὰ Δίπτυχα)...Εὐφήμιον καὶ Μακεδόνιον Β΄ (δηλ. τὸν ὀρθόδοξο Πατριάρχη καὶ ὄχι τὸν ὁμώνυμον αἰρεσιάρχη) κατάταξε (στά Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας)...Τὰ συνοδικὰ γράμματα τώρα νὰ σταλοῦν στὴ Ρώμη...τοῦ Εὐφημίου καὶ τοῦ Μακεδονίου Β΄τὰ ὀνόματα τώρα νὰ καταγραφοῦν στά Δίπτυχα....(ἐπίσης) οἱ τέσσερεις (Οἴκουμνικές) Σύνοδοι νὰ καταγραφοῦν στά Δίπτυχα. Ὁ Λέων ὁ ἐπίσκοπος Ρώμης νὰ καταφραφεί στά Δίπτυχα... τὰ Δίπτυχα νὰ ἀναγνωσθοῦν στὸν Ἄμβωνα...τὰ Δίπτυχα φέρε τώρα)].

Μετά τὴν ἐπιμονή αὐτῆ τῶν πιστῶν ὁ Πατριάρχης «λαβὼν τὰ δίπτυχα... ἐκέλευσε ταγῆναι τὰς ἀγίας τέσσαρας συνόδους... καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τελευτησάντων ἐν ὅσῃ τῇ μνήμῃ γενομένων ἀρχιεπισκόπων ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως Εὐφημίου καὶ Μακεδονίου καὶ μέντοι καὶ Λέοντος τοῦ γενομένου ἀρχιεπισκόπου Ρώμης».

Τέτοια δὲ ἦταν ἡ ἀμφιβολία τοῦ λαοῦ, ὥστε «καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου ἐξ ἔθους τῆς θείας λειτουργίας ἐπιτελουμένης καὶ τῶν θυρῶν κλεισθεισῶν καὶ τοῦ ἀγίου μαθήματος κατὰ τὸ σύνηθες λεχθέντος τῷ καιρῷ τῶν διπτύχων μετὰ πολλῆς ἡσυχίας συνέδραμον ἅπαν τὸ πλῆθος κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἠκροῶντο καὶ μόνον ἐλέχθησαν αἱ προσηγορίαι τῶν εἰρημένων ἀγίων τεσσάρων συνόδων παρά τοῦ διακόνου καὶ τῶν ἐν ὅσῃ μνήμῃ ἀρχιεπισκόπων Εὐφημίου καὶ Μακεδονίου καὶ Λέοντος, φωνῆ μεγάλη ἔκραξαν ἅπαντες· δόξα σοι Κύριε. καὶ μετὰ τοῦτο μετὰ πάσης εὐταξίας ἐπληρώθη σὺν Θεῷ ἡ θεία λειτουργία».

Βλ. σχ. SCHWARTZEDUARDUS, ActaConciliorumOecumenicorum, Tomustertius, BeroliniMDCCCCXXX (= 1940), σελ. 71-76 καὶ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΔΗΜ. Τὰ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Διοδώρου τοῦ Α΄ ἐπίσημα Ἔγγραφα. Κανονικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικὸν περιεχόμενον, Ἀθῆναι 1982, σελ. 17.

[3] Οἱ λαϊκοὶ καὶ οἱ κληρικοὶ ἀποτελοῦν τὸν Ὀρθόδοξο λαό! Ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ μὲ ἄλλα λόγια δὲν εἶναι μόνον οἱ κληρικοὶ οὔτε ἀπλῶς οἱ λαϊκοί, ἀλλὰ ἡ ἐνότητα καὶ ἡ κοινωνία ἐν Χριστῷ τῶν λαϊκῶν, μοναχῶν καὶ κληρικῶν (Μητροπολίτου Ναυπάκτου, Ἀνατολικά, Τόμος Α΄, σελ. 88)

[4] Φιλοκαλία 18Γ, Ἀγ. Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, Ἐπιστολή πα΄, σελ. 77

[5] Μητροπολίτου Ναυπάκτου Ἱεροθέου, Ἀνατολικά, Τόμος Α΄, σελ. 94

[6] Ἀρχιμ. Γεωργίου Καψάνη, Ἡ ποιμαντικὴ διακονία κατὰ τοὺς ἱερούς Κανόνας, Πειραιεύς 1976, σ. 110-112

[7] Ἰω. Καρμίρη, Τὰ Δογματικὰ καὶ Συμβολικὰ Μνημεῖα τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τ. II, Graz-Austria 1968, σελ. 920[1000]

¹⁸ π. Γεωργίου Φλωρόφσκυ, Θέματα Ὀρθοδόξου Θεολογίας, ἐκδ. Ἄρτος Ζωῆς, Ἀθήνα 1989, σελ. 207

[9] Αναφέρουμε, μόνο, ἀντιπροσωπευτικά τὸ γνωστὸ καὶ χαρακτηριστικὸ περιστατικὸ κατὰ τὴν περίοδο τῆς πατριαρχείας τοῦ μονοφυσίτη Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Τιμοθέου Α΄ (511-518) καὶ τοῦ ὀρθόδοξου Πατριάρχου Ἰωάννη, ποὺ τὸν διαδέχτηκε, γιὰ τὴν διαγραφή ἀπὸ τὰ Δίπτυχα τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὀνόματος τοῦ μονοφυσίτη Πατριάρχου Ἀντιοχείας Σεβήρου.

- [10] π. Γ. Φλωρόφσκυ, Τό σῶμα τοῦ ζῶντος Θεοῦ, Μιά ὀρθόδοξη ἐρμηνεία τῆς Ἐκκλησίας, ἐκδ. Ἀρμός, Αθήνα 1999, σελ. 80-83
- [11] π. Γ. Φλωρόφσκυ, Τό σῶμα τοῦ ζῶντος Θεοῦ, Μιά ὀρθόδοξη ἐρμηνεία τῆς Ἐκκλησίας, ἐκδ. Ἀρμός, Αθήνα 1999, σελ. 80-83
- [12] Ἀρχιμανδρίτου Ἰουστίνου Πόποβιτς, Περί τήν μελετωμένην «Μεγάλην Σύνοδον» τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, Ὑπόμνημα πρὸς τήν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Σερβικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, Αθήναι 1977, σελ. 12
- [13] Ὁ Μητροπολίτης πρώην Ἐρζεγοβίνης κ. Ἀθανάσιος, τό 1976, κατήγγειλε ὅτι: «Ποιμένες ἐρήμην ποιμνίου (ἢ καί στερουμένοι αὐτοῦ ἐντελῶς), θεολόγοι ἄνευ ποιμαντικῆς εὐθύνης, διάφοροι δοκησίσοφοι καί καισαρόδουλοι οὐδέποτε ἠδυνήθησαν εἰς τήν ἱστορίαν τῶν Συνόδων τῆς Ἐκκλησίας νά ἀναγνωρισθοῦν οὔτε ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν οὔτε ὡς συνεχιζόντες καί ἀνανεώνοντες τήν ζῶσαν καί σωτήριον παράδοσιν, παρά μόνον ὡς μία «σύνοδος ἀθετούντων». Ἄς ἐνθυμηθῶμεν μόνον τὰς «ἀντιπροσωπείας» ἐκείνας εἰς τὰς ψευδοσυνόδους τῆς Λυῶνος καί τῆς Φλωρεντίας, καί τήν ἐν συνεχείᾳ ἔναντι αὐτῶν στάσιν τῶν γνησίων ὀρθοδόξων ποιμένων καί τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας»
- [14] Καθηγητῆ Δογματικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. κ. Δημητρίου Τσελεγγίδη, Ἐπιστολή (2^η) 10-2-2016 πρὸς τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
- [15] Ἐπιστολή τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου πρὸς τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἀναφορικά μέ τή σύγκληση τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας (<http://www.imlemesou.org/images/20016/keimeno-g-sinodo.pdf>)
- [16] «... Τήν ἐν λόγῳ ἀρχήν ἔχουν, δυστυχῶς, ἀσπασθῆ καί ὄλαι αἱ ἄλλαι ὀρθόδοξοι ἀντιπροσωπεῖαι, ἀφοῦ σιωπηρῶς ἢ κατόπιν ἀπλῶν, γυμναῖς ταῖς λέξεσι, διαμαρτυριῶν ἀπεδέχθησαν τοιοῦτον εἶδος «ἀντιπροσώπενσιν» ζωντανῶν καί πολυπληθῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁμως εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις δέν ἔρχονται ὡς ἀντιπρόσωποι οἱ πραγματικοί ποιμένες καί Ἐπίσκοποι, καί τοιοντοτρόπως ἡ φωνή καί ἡ συνείδησις των, ἡ μαρτυρία τῆς πίστεώς των καί ἡ ἐμπειρία τοῦ μαρτυρίου των, δέν δύνανται νά ἀκουσθοῦν καί νά εἰσακουσθοῦν, λόγῳ ἀκριβῶς τοῦ τοιοῦτου εἶδους τῆς «ἀντιπροσωπεύσεως» καί τῆς τοιαύτης συνθέσεως τῶν «ἀντιπροσωπειῶν», Ἀρχιμανδρίτου Ἰουστίνου Πόποβιτς, Περί τήν μελετωμένην «Μεγάλην Σύνοδον», τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, Ὑπόμνημα πρὸς τήν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Σερβικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, Αθήναι 1977, σελ. 11-12
- [17] Μητροπολίτου Ναυπάκτου Ἱεροθέου, Ἐνιαύσιον 1998
- [18] Κείμενο 10^{ης} Συνόδου Διεθνoῦς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Θεολογικοῦ Διαλόγου Ὀρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν, Ραβέννα, Φεβρουάριος 2007
- [19] Κείμενο 9^{ης} Γενικῆς Συνέλευσης ΠΣΕ, Porto Alegre, Φεβρουάριος 2006
- [20] Μητροπολίτου Ναυπάκτου κ. Ἱεροθέου, Παρατηρήσεις γιά τήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο κατά τήν Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 8 Μαρτίου 2016
- [21] Ἐπιστολή Μητροπολίτου Ναυπάκτου Ἱεροθέου στήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 20-1-2016
- [22] Καθηγητῆ Δογματικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. κ. Δημητρίου Τσελεγγίδη, Ἐπιστολή (2^η) 10-2-2016 πρὸς τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος